Galatasaraylı

Milli ligin kuruluşundan sonra, doğal olarak, üç büyük kulübe Anadolu'dan yeni taraftar akışı azalmaya başladı. Hatta, işin bir yerde sonunun geldiğini varsayanlar da var. En iyisi bunun kolay bir önyargı olduğunu söyleyerek hemen konuya girmek.

Galatasaray taraftarı ayrık kişidir; çoğu zaman da toplum içinde "ayrılmış" ya da kendini "seçilmiş" sayan bir kişi. Köşeye itilmiş değil, ayrı düşmüş.

Roman kişisi.

Posterini Fenerbahçeli gibi başucuna koymaz; Beşiktaşlı gibi arabasının camına yapıştırmaz. Hem posteri değil, albümü var onun; yastığının altında saklar. Albümünü kıskanır. Bu yönleriyle ilginçtir ve öbürlerinden hemen ayrılır.

Bütün Fenerbahçelilerin ve bütün Beşiktaşlıların ortalaması alınabilse, ortalama yurttaşın profili çıkar karşımıza.

Ortalama Galatasaraylı üzerine düşünüyoruz ya, gerçekte, Galatasaraylı tip Türkiye yüzeyinde hiçbir ortalamaya girmez. Bir marjinal, bir Vatikan, bir Halet Efendi, bir yara, bir düş kırıklığı, bir üstünlük, bir başarılar zinciri, bir doğal yapaylık, bir insan sesi... Maç günleri dışında enikonu soğukkanlıdır. Kibardır; hiç küfretmez; şemsiyesi her an hazır.

Gizli çılgın. Drama içindedir.

Bilir; Fenerbahçe'nin baba'ları, Beşiktaş'ın dayı'ları, Trabzonspor'un sahipleri vardır; kendi kulübünün ise, yöneticileri...

Galatasaraylı kendini kulübüne ilişkin görmez, sanki kulüp ona ilişkindir.

Fenerbahçeli doğulur.

Galatasaraylı olunur.

Kulüpte neler oluyor, yönetim kurulu, hatta onur kurulu üyeleri kimlerdir, bunları bilir. Menajerle antrenör, onunla da teknik direktör arasındaki ayrımları iyi değerlendirir. Rakip takımı nesnel biçimde irdeler. Fenerbahçelinin tavla, Beşiktaşlının dama (Trabzonsporlunun "sağlam" dokuz taş) oyunculuğu karşısında, satrançççıdır o; Fenerli gibi yalnız kendi pullarına, Beşiktaşlı gibi yalnız boş karelere bakarak oynamaz; karşı hamleleri de izler. Stadyumlarda oyuncular değil, masa başlarında taraftarlar karşılaşsalar, şampiyonluk her zaman Galatasaray'ın olurdu.

Bizans'ta *Nika* isyanına (532) yol açan olayların içinde Galatasaraylılar da (yeşiller) vardı; ama mutlaka, General Belizarius'la birlikte o isyanın bastırılmasında da onların katkıları oldu. Sonuçta hipodromda 30 bin Fenerli ve Beşiktaşlı öldürüldü.

Bugün de serbest giriş kartlarından en çok yararlananların Galatasaray taraftarları olduğunu söyleyemez miyiz?

Anadolu'da genelde Galatasaraylı olmak bir tepki sonucudur; Galatasaraylı olma süreci bir azınlık ya da ayrıcalık itisinin verimleriyle beslenir. Yalnız kişidir Galatasaraylı. Küçük, hatta görünmez tatlara fena alışmış gibidir. Değişik içkiler arar. İşyerinde ve çarşıda bir saygınlığı vardır. Ne var ki bu durumunu evde her zaman sürdürmesi zordur. Çünkü eşi ve çocukları Fenerbahçelidir. Her fırsatta "Brezilya Milli Takımı'nın, dünyanın Fenerbahçe'si" olduğunu söyleyiverirler.

Ortalama Galatasaraylının soyluluk ya da yücelik tasladığını söylemek istemiyorum. Olduğu kadarıyla ve kişisel nitelikleriyle öyledir de. Ama genelev kadınlarının çoğunun Galatasaray taraftarı olduğu da sık sık vurgulanmıştır.

Galatasaraylıda seçkinlik ve dışlanma duyguları iç içedir. Milletvekilleri, tiyatrocular, eşcinseller, bankacılar (özellikle özel bankacılar), yayımcılar... Bütün bir Galatasaraylılar kitlesi için de bu duygunun belirleyici öğe olduğunu söyleyebiliriz. Galatasaraylı güç ve güçsüzlük gerçeğini, bencillik ve panik duygularını birbirine sarmalamıştır.

Fenerbahçelilik bir dindir. Galatasaraylılık bir tarikat.

Ortalama Galatasaraylı Nakşibendi'dir; Sünni mason; Tanrıtanımaz mürit.

Her şeyde kendine göre bir düzey arar. Yalnız ödül kazanmış kitapları alır. Cüzdanındaki yüz liraları bile törenle çıkarır. *Çalıkuşu*'ndaki Kâmuran'ı anımsatır. Beşiktaşlıyı nedense küçümser; Fenerli dostlarının yanında hoşgörü sözcükleriyle konuşur. Aslında diyalog değil, sayrılı bir monolog içindedir. Kulüp yönetimini başkalarına karşı her zaman savunur.

Geçmişiyle fazlaca övünür. Ve geçmişi, mutlaka okula bağlar. Evliya Çelebi'nin anlattığı öyküyü kendi adına zenginleştirmek için çırpınır. Gül Baba, Fatih Sultan Mehmed'e güller sunmuş; bunlar sarı, kırmızı güllermiş... Oysa Evliya'da sarı-kırmızı diye bir şey yok. Ama Galatasaraylı geçmişe sahip olmak için çok şey yapabilir. Hakkıdır da. Evet, roman kişisi.

Fenerbahçeli bağıra bağıra çoğalır; Beşiktaşlı çığlıklarla tükenir. Galatasaraylınınsa ağzında, yerine göre alaycı, yerine göre çocuksu bir gülümseme vardır. O gülümseme alt dudağın bir yanını aşağı çeker. Galatasaraylı o sırada aynaya bakmaktadır: Cici Necdet mi, Cesare Borgia mı?

22 Mart 1987